

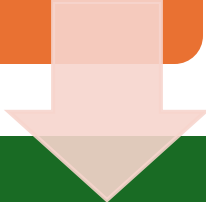
DIPLOMOVÁ PRÁCE

Velká témata v literatuře pro děti mladšího školního věku

V jaké fázi se nacházím ?

Cíl práce: zmapovat velká témata v současné literatuře pro děti a mládež, navrhnout lekce, realizovat je a reflektovat.

Součástí práce je vytvořit seznam kvalitní dětské literatury, která tato témata zprostředkovává dětem mladšího školního věku.

Teoretická část

- Tendence v současné literatuře pro děti
- Smrt, jinakost, šikana, nemoc blízké osoby, sociální znevýhodnění, stejnopohlavní rodiny
- Typologie knih; seznam doporučené kvalitní dětské literatury, která tato témata zprostředkovává dětem mladšího školního věku-důraz na kvalitu knih

- Vývoj dítěte

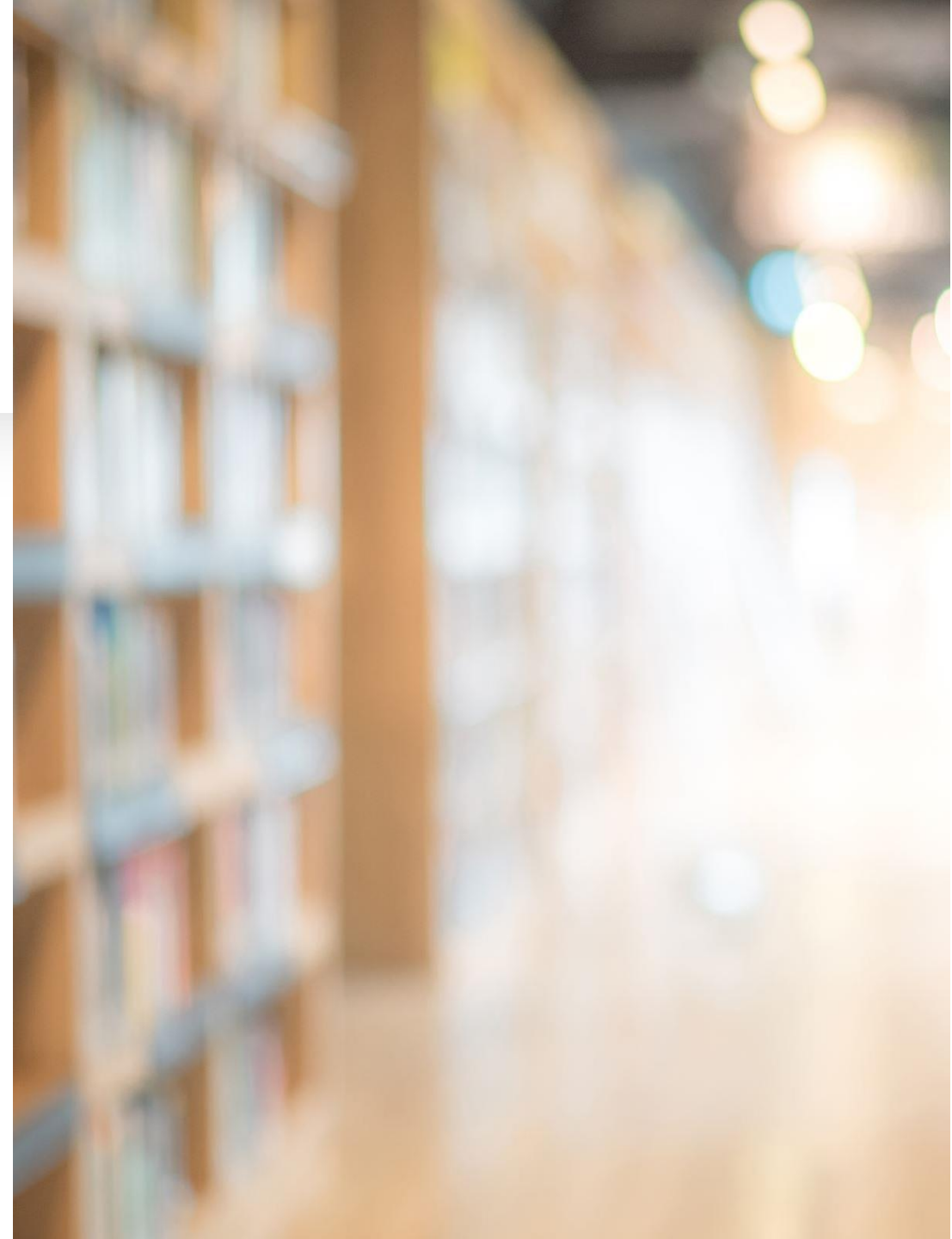

Praktická část

- Návrh lekce k 7 velkým tématům
- Realizovat je a reflektovat - vlastní sebereflexe a reflexe žáků

4.2 Výzkumné otázky

- **Jaká velká témata se v současné literatuře pro děti a mládež objevují?**
- **Jak definují velká témata vybraní učitelé?**
- **Jaká velká témata se podle vybraných učitelů objevují v současné literatuře pro děti?**
- **Jakým způsobem s velkými tématy vybraní učitelé pracují?**
- **S jakými učebními materiály vybraní učitelé pracují, když chtějí žákům zprostředkovat vybrané velké téma?**
- **Jak reagují rodiče žáků ve třídě vybraných učitelů na zprostředkování daných témat?**
- **Jak se osvědčily navržené lekce, které zprostředkovaly žákům některá z velkých témat?**

Metody sběru dat

- **Reflexe lekcí** (vlastní sebereflexe; reflexe od učitelů, kteří lekci odučili; obsahová analýza materiálů k lekci od žáků)
- **Individuální rozhovory s učiteli ve vztahu k tématu práce**
- **Tazatelské otázky pro učitele**
- **Otevřené kódování**

Ukázka rozhovoru

- **T:** Jak dlouho se nacházíte v praxi?
- **R:**
- **T:** Když se řeknou velká témata v literatuře pro děti a mládež, co si pod tím představíte, jaká témata to podle Vás jsou?
- **R:**
- **T:** Je pro vás nějaké téma tabu, popřípadě, je pro Vás nepříjemné o vybraném tématu mluvit s dětmi?
- **R:**
- **T:** Pracujete s těmito tématy v hodinách literární výchovy?
- **R:**
- **T:** Pracujete v hodinách literární výchovy převážně s čítankou ,nebo využíváte výběru z dětských knih na dané téma?
- **R:**
- **T:** Pomohl by vám, kdybyste měla k dispozici seznam dětských knih na různá témata a mohla z toho případně vybírat a inspirovat se?
- **R:**
- **T:** Jak na tyto témata reagují děti? Je podle Vás nějaké z témat tabu pro děti?

Ukázka lekce

Skupinová práce – Žáci přiřazují k sobě příslušné komiksově obrázky a správný text. (2. hodina)

A tohle už je Lukášova škola. Každou chvíli bude zvonit a on pořád ještě není ve třídě. Co se stalo? No, tohle vypadá na menší malér! Paní asistentka Lukáše v šatně vždycky ráno vyzvedne a doprovodí ho do třídy. Jenže dnes tady není a Lukáš se bez ní bojí odejít.

a). řízené čtení, čtení s porozuměním

Jmenuju se Lukáš a můj největší koníček je astronomie. To znamená, že mě zajímá všechno, co se týká hvězd. Umím nazpaměť jména všech souhvězdí a to nejcennější, co mám, je sbírka dalekohledů. A taky tablet s aplikací, která ukazuje hvězdnou oblohu i ve dne. Můžete se vsadit, že dokážu najít jakékoliv souhvězdí do třiceti vteřin.

Jaký je největší koníček Lukáše? Zajímá se někdo z vás o astronomii?

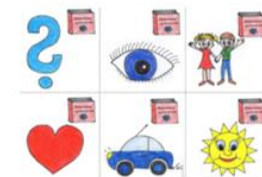
b) strategie čtení JÁ-text – čte učitel

Nejradši mám, když je venku tma a já se s mámou a tátou koukám na noční oblohu. Zkoušeli jste to někdy? Jestli ne, poradím vám, jak na to: Počkejte, až se setmí, a zhasněte světla v celém bytě. Taky je dobré vypnout všechny přístroje s kontrolními světýlky, jako třeba televizi, budík nebo počítač, ale to nesmíte udělat dřív, než se domluvíte s rodiči. Jinak se budou zlobit, to mám dobře vyzkoušeno. No, a můžeme začít s astronomií. Něco vám o ní povím, ale nejdřív vám budu vyprávět o sobě.

• Aktivity ve fázi EVOKACE (před čtením)

• Předjímání z obalu knihy

OTÁZKY PŘED ČETBOU

• Piktogram: otazník

Otázka: O čem příběh asi bude vyprávět? (usuzování dle obalu knihy)

• Piktogram: srdce

Otázka: Co by sis přál/a, aby se v příběhu odehrávalo?